

AID – Chelkas Ya'akov vs. R' Moshe
Dec. 23, 2001

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף כו עמוד ב
אמר שמואל: ישא אדם דומה ואל ישא בת דומה, שזו באה מטיפה כשרה, וזו באה מטיפה פסולה; ור' יוחנן אמר: ישא אדם בת דומה ואל ישא דומה, שזו עומדת בחזקת כשרות, וזו אינה עומדת בחזקת כשרות. מיתיבי: נושא אדם דומה! אמר רבא: ותסברא נושא לכתחילה? אלא אם נשא, תני נמי בת דומה. והלכתא: ישא אדם בת דומה ואל ישא דומה, דתני רב תחליפא בר מערבא קמיה דר' אבהו: אשה מזנה - בניה כשרין, רוב בעילות אחר הבעל.

רש"י מסכת סוטה דף כו עמוד א

דומה - נטענת ונדברת בפי כל על ניאופיה דומה לשון קלסה ודיבור כדאמר' בנדה (דף סו) דומת עירך עלתה ביך וההוא לאו חשד הוא אלא דיבור יתר שהיו נדברים בה על חביבותה של בעלה ואף קלסה לשון דיבור יתר הוא לפיכך הוא נהפך ללשון שבה וללשון גנאי כדאמר (שמקלסין אותו). **וזו באה מביאה פסולה** - שמא מעובד כוכבים או ממזר. [שזו] - הבת עומדת בחזקת כשרות ומותרת לבעלה ולטיפה פסולה לא היישין דרוב בעילות אחר הבעל ומבעלה נתעברה. **וזו אינה עומדת בחזקת כשרות** - שמזנה תחתיו ונאסרת עליו והוא אינו רואה ואינו מגרשה ובא עליה באיסור. **ותסברא נושא לכתחילה** - הא ודאי מקלקלה ליה אלא על כרחק משבשתא היא ובעית לתרוצה ולמתני אם נשא אדם דומה מותר וכיון דבעית לתרוצה אלמא תנא לאו דוקא ולא מותבינן מינה דאיכא למימר בהא נמי טעה ותני נמי בת דומה ואנן נמי כי אמרינן ישא אדם זו ולא ישא זו לאו לכתחילה אם ימצא אחרת אבל מי שאינו מוצא אלא שתים אלו ישא זו ואל ישא זו. **דתני רב תחליפא כו'** - הלכך בת דומה כיון דכשרה היא טוב לו שישאנה שתהא תחתיו בחזקת היתר ואל ישא דומה שמקלקלתו לשמש עמה משנאסרה לו.

רמב"ן ויקרא פרשת אחרי מות פרק יח

(כ) ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע - אמר ר"א כי המשגל לשלשה חלקים נחלק, האחד לפריה ורביה, והשני להקל מלחות [מלאות] הגוף, והשלישי לתאוה הנמשלת לתאוה הבהמות. ואמר הכתוב "לזרע", וטעמו אפילו לזרע, והנה היא אסורה לגמרי. ואפשר שאמר "לזרע", להזכיר טעם האיסור, כי לא יודע הזרע למי הוא ויבאו מזה תועבות גדולות ורעות לשניהם. ולא הזכיר זה בעונש (להלן כ יח), כי אפילו הערה בה ולא הוציא זרע יתחייב, ולכך אמר (במדבר ה יג) ושכב איש אותה שכבת זרע, כי בעבור הזרע תהיה קנאתו, וכן בשפחה חרופה (להלן יט כ) הזכיר שכבת זרע, כי האסור בעבור שיוליד זרע מן השפחה: והנכון בעיני, כי בעבור היות אשת עמיתו אסורה לו לגמרי לא ינקה כל הנוגע בה, הוצרך לומר "לזרע", שאם אמר "לא תתן שכבתך" בלבד היה נראה שיוזהיר אפילו השוכב עמה לחבק ולנשק, וכאן בחייבי כריתות יזהיר, על כן הוצרך להזכיר שכיבה לזרע לפרש כי במשגל יזהיר. והוא הטעם בשפחה חרופה שהיא כאשת איש. וכן יאמר באשת איש (להלן כ י) אשר ינאף את אשת רעהו, ולא אמר ישכב כי לא בשכיבה לבד יזהיר: ולא אמר בכאן "לגלות ערותה", כי לא יזכיר כן רק בשאר הבשר ובנדה, ושהאסור בהן בעבור הגלוי, כמו שאמר (שם פסוק יט) כי את שארו הערה. ורבותינו דרשו באשת איש למעט משמש באבר מת, ואמרו בשפחה חרופה שאינו חייב אלא בגומר ביאתו, כמו שמפורש ביבמות (נה א):